

ชนิดชัย ปรัชญาภาวรรณ 2552: การห่อหุ้มสารสกัดสาหร่ายเกลียวทองโดยใช้เทคนิคการทำแท็งแบบพ่นฟอยและมัลติเพลอิมัลชัน บริษัทฯวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์อาหาร) สาขาวิทยาศาสตร์การอาหาร ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์ศศิธร ทรงจิตภักดี, Ph.D. 125 หน้า

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาผลของอุณหภูมิลมเข้า (inlet temperature) ของการทำแท็งแบบพ่นฟอยสาหร่ายเกลียวทอง (*Spirulina platensis*) ต่อปริมาณซี-ไฟโโคไซยานิน (C-phycocyanin) และสมบัติการด้านออกซิเดชัน นอกจากนั้นยังศึกษาผลของการห่อหุ้มสาหร่ายเกลียวทองด้วยมอลโตเดกซ์ตรินต่อความคงตัวของสารซี-ไฟโโคไซยานินและสมบัติการด้านออกซิเดชัน รวมทั้งศึกษาการห่อหุ้มสารสกัดซี-ไฟโโคไซยานินด้วยเทคนิคมัลติเพลอิมัลชันแบบน้ำในน้ำมันในน้ำ (water-in-oil-in-water emulsion, W/O/W) จากผลการทดลองพบว่าอุณหภูมิลมเข้าของการทำแท็งแบบพ่นฟอยในช่วงอุณหภูมิ 160-200 องศาเซลเซียส ไม่มีผลต่อปริมาณซี-ไฟโโคไซยานิน และสมบัติการด้านออกซิเดชันของสาหร่ายเกลียวทอง ($p>0.05$) แต่เมื่อย่างไรก็ตามการใช้อุณหภูมิลมร้อนเข้าที่ 200 องศาเซลเซียส มีผลทำให้สูญเสียโปรตีนมากกว่าที่อุณหภูมิอื่น ($p\leq0.05$) นอกจากนั้นยังพบว่าการถลายน้ำด้วยสารซี-ไฟโโคไซยานิน เป็นไปตามปฏิกิริยาอันดับหนึ่ง และอัตราการถลายน้ำด้วยสารซี-ไฟโโคไซยานินที่ใช้ในการเก็บรักษา เมื่อห่อหุ้มสาหร่ายเกลียวทองด้วยมอลโตเดกซ์ตริน (สมมูลเดกซ์ไทรส์ DE 10 และ 20) โดยใช้อัตราส่วนระหว่างสาหร่ายเกลียวทองต่อมอลโตเดกซ์ตรินเท่ากับ 1:1 1:2 และ 1:3 เก็บรักษาตัวอย่างไว้ที่อุณหภูมิ 30 50 และ 70 องศาเซลเซียส นาน 4 สัปดาห์ ที่ความชื้นสัมพัทธ์ร้อยละ 11 พนว่างการห่อหุ้มสาหร่ายเกลียวทองด้วยมอลโตเดกซ์ตรินช่วยเพิ่มความคงตัวให้กับสารซี-ไฟโโคไซยานิน โดยทำให้ค่าคงที่อัตราการเกิดปฏิกิริยา (k) การถลายน้ำลดลง และค่าพลังงานกระตุ้นการเกิดปฏิกิริยา (Ea) สูงขึ้น โดยการใช้มอลโตเดกซ์ตริน DE 20 สามารถรักษาสารซี-ไฟโโคไซยานินและสมบัติการด้านออกซิเดชันได้ดีกว่า DE 10 นอกจากนั้นยังพบว่าการเพิ่มอัตราส่วนสารเคลือบช่วยทำให้สามารถรักษาสารซี-ไฟโโคไซยานินและสมบัติการด้านออกซิเดชันได้ดีขึ้น เมื่อห่อหุ้มสารสกัดซี-ไฟโโคไซยานินด้วยเทคนิคมัลติเพลอิมัลชันแบบน้ำในน้ำมันในน้ำ (water-in-oil-in-water emulsion, W/O/W) โดยใช้ polyglycerol ester of polyricinoleic acid (PGPR) 2% และสารละลายกัมอะราบิก 10% เป็นอิมัลช์ฟายเออร์ (emulsifier) พนว่าระบบอิมัลชันดังกล่าวสามารถห่อหุ้มสารสกัดซี-ไฟโโคไซยานินไว้ได้ทั้งหมด และมีความคงตัวของอิมัลชันต่อความร้อน (30-90 องศาเซลเซียส) การแข็งเยื่อกแข็ง (3 รอบการแข็งเยื่อกแข็งและทำละลาย) และความเป็นกรด-ด่าง (pH 4-8)

Thanitchai Pruchyathawornkul 2009: Encapsulation of *Spirulina* Extract by Spray-Dried and Multiple Emulsion Techniques. Master of Science (Food Science), Major Field: Food Science, Department of Food Science and Technology. Thesis Advisor: Mrs. Sasitorn Tongchitpakdee, Ph.D. 125 pages.

The objectives of this research were to study the effect of inlet temperatures on C-phycocyanin content and antioxidant capacity of spray-dried *Spirulina* (*Spirulina platensis*) as well as to study the effect of encapsulation using maltodextrin on stability of C-phycocyanin content and antioxidant capacity. Encapsulation of C-phycocyanin using multiple emulsion technique (water-in-oil-in-water emulsion, W/O/W) was investigated. The results showed that there were no significant differences in C-phycocyanin content and antioxidant capacity of spray-dried *Spirulina* ($p>0.05$). However, the crude protein content of *Spirulina* sample spray-dried at 200 °C was decreased ($p\leq0.05$). The results also revealed that the degradation of C-phycocyanin followed first order kinetic and its degradation rate increased with storage temperature. To study the effect of encapsulation using maltodextrin on stability of C-phycocyanin content and antioxidant capacity, *Spirulina* was encapsulated using maltodextrin (Dextrose Equivalents (DE) 10 and 20) as a wall material with ratios of core to wall material (c/w) at 1:1, 1:2 and 1:3 and stored at 30, 50 and 70 °C (11% relative humidity) for 4 weeks. The results showed that encapsulation using maltodextrin increased C-phycocyanin stability by decreased rate constant (k) of degradation and increased activation energy (Ea). Maltodextrin DE 20 offered greater protection of C-phycocyanin and antioxidant capacity than maltodextrin DE 10. In addition, increasing proportion of wall material would increase more protection of C-phycocyanin and antioxidant capacity. To investigate the encapsulation of C-phycocyanin using multiple emulsion technique (water-in-oil-in-water emulsion, W/O/W), 2% polyglycerol ester of polyricinoleic acid (PGPR) and 10% gum arabic were used as lipophilic and hydrophilic emulsifier, respectively. The results showed that the multiple emulsion could encapsulate C-phycocyanin. Moreover, the multiple emulsion was stable to high temperature (30-90 °C), freeze-thaw (3 cycles) and pH (pH 4-8).